

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย เพื่อศึกษาถึงบทบาทของสื่อมวลชนในการส่งเสริมการปฏิบัติงานและการเผยแพร่ภาพพจน์ของนักสังคมสงเคราะห์ ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ โดยเปรียบเทียบระหว่างบทบาทในทัศนะที่นักสังคมสงเคราะห์ได้คาดหวังไว้กับบทบาทตามที่นักสังคมสงเคราะห์ เห็นว่าสื่อมวลชนได้ปฏิบัติจริง

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยายตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพ และข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 3 ทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์ที่มีต่อการเสนอข่าวเกี่ยวกับงานสังคมสงเคราะห์ของสื่อมวลชน

ส่วนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของนักสังคมสงเคราะห์นั้นได้ศึกษาถึงสถานภาพทางด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการทำงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ส่งแบบสอบถามเพื่อสำรวจครั้งนี้มีจำนวน 150 คน ประกอบด้วยนักสังคมสงเคราะห์ทำงานในสังกัดต่าง ๆ ดังนี้

- หน่วยงานในสังกัดกรมประชาสงเคราะห์
- โรงพยาบาลทั้งของรัฐและเอกชน
- ศูนย์บริการสาธารณสุขต่าง ๆ ทั้งกรุงเทพมหานคร
- สมาคมและมูลนิธิต่าง ๆ

ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืน 130 ชุด (ร้อยละ 86.7) โดยประกอบด้วยนักสังคมสงเคราะห์ที่ทำงานในสังกัดหน่วยงานของราชการ (ร้อยละ 59.2) หน่วยงานเอกชน

(ร้อยละ 38.5) และที่ไม่ได้ระบุหน่วยงานที่สังกัด (ร้อยละ 2.3) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของนักสังคมสงเคราะห์ที่จำแนกตามสถานที่ทำงาน

สถานที่ทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
ราชการ	77	59.2
เอกชน	50	38.5
ไม่ระบุ	3	2.3
รวม	130	100.0

ซึ่งการวิเคราะห์ปรากฏผลดังนี้

เพศและอายุ

นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้มี จำนวน 130 คน พบว่าเป็นหญิงมากกว่าชาย คือ เป็นหญิงร้อยละ 89.2 และเป็นชายร้อยละ 10.8 ดังแสดงใน ตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักสังคมสงเคราะห์ที่จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	14	10.8
หญิง	116	89.2
รวม	130	100.0

เมื่อจำแนกตามอายุพบว่า ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี (ร้อยละ 40.8) รองลงมาคือ ช่วงอายุ 21-30 ปี (ร้อยละ 25.4) ช่วง 41-50 ปี (ร้อยละ 23.1) และ ช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของนักสังคมสงเคราะห์จำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
20-30	33	25.4
31-40	53	40.8
41-50	30	23.1
51 ปีขึ้นไป	12	9.2
ไม่ระบุ	2	1.5
รวม	130	100.0

ระดับการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพส่วนใหญ่จบการศึกษาทางด้านสังคมสงเคราะห์ศาสตรระดับปริญญาตรี คือ คิดเป็นร้อยละ 81.5 รองลงมาคือ จบการศึกษาระดับปริญญาโท (ร้อยละ 17.7) และนอกจากนี้ก็ยังมีการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพทางด้านสังคมสงเคราะห์จากต่างประเทศ แม้จะไม่ได้จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีทางด้านสังคมสงเคราะห์แต่ถือว่าได้จบหลักสูตรวิชาทางด้านสังคมสงเคราะห์เช่นกัน แต่ไม่มีผู้ใดจบการศึกษาในระดับปริญญาเอก ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของนักสังคมสงเคราะห์จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	106	81.5
ปริญญาโท	23	17.7
ประกาศนียบัตร	1	0.8
รวม	130	100.0

ระยะเวลาในการทำงานในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์

จากการศึกษาพบว่านักสังคมสงเคราะห์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 29.2) ทำงานในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์มาประมาณ 1-5 ปี รองลงมาคือ 6-10 ปี (ร้อยละ 23.1) 11-15 ปี (ร้อยละ 20.8) 16-20 ปี (ร้อยละ 11.5) 21-25 ปี (ร้อยละ 8.5) และ 25 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 3.8) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของนักสังคมสงเคราะห์จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน (ปี)

ระยะเวลาในการทำงาน (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
1 - 5	38	29.2
6 -10	30	23.1
11 -15	27	20.8
16 -20	15	11.5

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ระยะเวลาในการทำงาน (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
21 - 25	11	8.5
25 ปีขึ้นไป	5	3.8
ไม่ระบุ	4	3.1
รวม	130	100.0

ส่วนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในด้านการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับหน่วยงาน และการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพมีความแตกต่างกัน

ทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่าง โดยใช้ t-test เพื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์ พบว่าบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในด้านการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับหน่วยงานและการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยนักสังคมสงเคราะห์ เห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงต่ำกว่าบทบาทที่คาดหวัง ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่เป็นจริง ในด้านการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับหน่วยงานและการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ

บทบาทของสื่อมวลชน	บทบาทที่คาดหวัง		บทบาทที่เป็นจริง		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับหน่วยงานและการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์	4.15	0.60	2.58	0.64	19.04 ***

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพจะมีความคาดหวังต่อบทบาทของสื่อมวลชนในด้านการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับหน่วยงาน และการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในระดับที่สูงกว่าบทบาทของสื่อมวลชนที่นักสังคมสงเคราะห์เห็นว่า เป็นอยู่จริง ผลการทดสอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกด้านที่ได้ทำการศึกษา พบว่าบทบาทของสื่อมวลชนที่นักสังคมสงเคราะห์คาดหวังไว้สูงสุด เป็นบทบาทที่นักสังคมสงเคราะห์ เห็นด้วยในระดับคะแนนมาก คือ การเสนอเนื้อหาสาระในด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่วนบทบาทของสื่อมวลชนที่นักสังคมสงเคราะห์ เห็นว่า เป็นอยู่ในปัจจุบันและได้รับการประเมินระดับคะแนนไว้ต่ำสุดในระดับคะแนนน้อย คือ บทบาทของสื่อมวลชนในการประสานงานระหว่างหน่วยงานสังคมสงเคราะห์ด้วยกัน ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่เป็นจริงของ
สื่อมวลชนในด้านการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับหน่วยงานและการปฏิบัติงาน
สังคมสงเคราะห์แต่ละด้าน ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ

บทบาทของสื่อมวลชนในด้านต่าง ๆ	บทบาทที่คาดหวัง $\bar{X}$	บทบาทที่เป็นจริง $\bar{X}$	t
การเป็นสื่อกลางในการนำปัญหาและความต้องการ ของประชาชน เสนอหน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชน	4.33 (มาก)	2.74 (ปานกลาง)	15.66***
เป็นแหล่งรวบรวมและค้นหาบริการต่าง ๆ ของ หน่วยงานสู่ประชาชน	4.18 (มาก)	2.59 (ปานกลาง)	14.32***
เสนอความเคลื่อนไหวในวงการวิชาชีพสังคม สงเคราะห์	4.03 (มาก)	2.42 (น้อย)	15.06***
สรุปประมวลข่าวความเป็นไปหรือกิจกรรมทั่วไป ของหน่วยงาน	3.80 (มาก)	2.43 (น้อย)	12.72***
ชี้แจงการปฏิบัติงานของหน่วยงานซึ่งกำลังดำเนิน การอยู่	4.01 (มาก)	2.52 (น้อย)	13.79***
วิพากษ์วิจารณ์ ดิชม และให้ข้อคิดเห็นในการปฏิบัติ งานสังคมสงเคราะห์	3.99 (มาก)	2.3 (น้อย)	14.49***
ช่วยประชาสัมพันธ์นโยบายของหน่วยงาน	4.09 (มาก)	2.42 (น้อย)	13.91***
การเสนอข่าวที่เน้นปัญหาเฉพาะหน้า และปัญหา เร่งด่วน	4.04 (มาก)	2.83 (ปานกลาง)	11.54***

ตารางที่ 7 (ต่อ)

บทบาทของสื่อมวลชนในด้านต่าง ๆ	บทบาทที่คาดหวัง $\bar{X}$	บทบาทที่เป็นจริง $\bar{X}$	t
การเข้าร่วมในโครงการต่าง ๆ ทางด้านสังคม สงเคราะห์ เช่น การประชาสัมพันธ์โครงการ	4.06 (มาก)	2.55 (น้อย)	14.69***
การเผยแพร่ข่าวสารที่ตรงจุดมุ่งหมายของงาน สังคมสงเคราะห์ เช่น ช่วยเหลือเขาให้ สามารถช่วยตนเองได้	4.34 (มาก)	2.45 (น้อย)	15.32***
เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น หรือบอกกล่าวความเดือดร้อน	4.21 (มาก)	2.84 (ปานกลาง)	12.85***
สื่อมวลชนมีบทบาทในการประสานงานระหว่าง หน่วยงานสังคมสงเคราะห์ด้วยกัน	4.09 (มาก)	2.33 (น้อย)	14.06***
สื่อมวลชนมีบทบาทในการหาแหล่งทรัพยากร และเงินทุน	4.23 (มาก)	2.57 (ปานกลาง)	14.40***
การให้ความร่วมมือในการแถลงข่าว	4.2 (มาก)	2.75 (ปานกลาง)	13.04***
การเสนอเนื้อหาสาระด้านการส่งเสริม, พัฒนา ประชากรและสังคมของหน่วยงานสังคมสงเคราะห์	4.21 (มาก)	2.49 (น้อย)	15.36***
การเสนอเนื้อหาในด้านการส่งเสริมสวัสดิการ และการประกันสังคม	4.34 (มาก)	2.54 (น้อย)	17.14***
การเสนอเนื้อหาสาระในด้านการส่งเสริมคุณภาพ ชีวิตของประชาชน	4.48 (มาก)	2.89 (ปานกลาง)	15.67***

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สมมติฐานที่ 2 บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในการ เป็นสื่อกลาง ถ่ายทอดความรู้ รวมทั้งการส่งเสริมในเรื่องทักษะ ทักษะคิด และพฤติกรรม ที่ถูกต้อง เหมาะสมให้แก่ประชาชน ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ มีความแตกต่างกัน

ทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างโดยใช้ t-test เพื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์ พบว่าบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในการ เป็นสื่อกลางถ่ายทอดความรู้ รวมทั้งการส่งเสริมในเรื่องทักษะ ทักษะคิด และพฤติกรรมที่ถูกต้อง เหมาะสมให้แก่ประชาชน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยนักสังคมสงเคราะห์เห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงต่ำกว่าบทบาทที่คาดหวัง ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในการ เป็นสื่อกลางถ่ายทอดความรู้ รวมทั้งการส่งเสริมในเรื่องทักษะ ทักษะคิด และพฤติกรรมที่ถูกต้อง เหมาะสมให้แก่ประชาชน ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ

บทบาทของสื่อมวลชน	บทบาทที่คาดหวัง		บทบาทที่เป็นจริง		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การเป็นสื่อกลางถ่ายทอดความรู้ รวมทั้งการส่งเสริมในเรื่องทักษะ ทักษะคิด และพฤติกรรมที่ถูกต้อง เหมาะสมให้แก่ประชาชน	3.98	0.52	2.74	0.59	16.34***

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 .

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพจะมีความคาดหวังต่อบทบาทของสื่อมวลชนในด้านการ เป็นสื่อกลางถ่ายทอดความรู้ รวมทั้งการส่งเสริมในเรื่องทักษะทัศนคติและพฤติกรรมที่ถูกต้อง เหมาะสมให้แก่ประชาชนในระดับที่สูงกว่าบทบาทของสื่อมวลชนที่นักสังคมสงเคราะห์ เห็นว่าเป็นอยู่จริง ผลการทดสอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นส่วนใหญ่ในด้านต่าง ๆ ที่ได้ทำการศึกษา พบว่า บทบาทของสื่อมวลชนที่นักสังคมสงเคราะห์คาดหวังไว้สูงสุด เป็นบทบาทที่นักสังคมสงเคราะห์ เห็นด้วยในระดับคะแนนมาก คือ การกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความกระตือรือร้นในการช่วยตนเอง ส่วนบทบาทของสื่อมวลชนที่นักสังคมสงเคราะห์ เห็นว่าเป็นอยู่ในปัจจุบันและได้รับการประเมินระดับคะแนนไว้ต่ำสุดในระดับคะแนนน้อย คือ การแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์เสนอแนะ และวิพากษ์วิจารณ์กิจกรรมของนักสังคมสงเคราะห์ เพื่อสร้างผลสะท้อนที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

ในด้านนักสังคมสงเคราะห์มีความคาดหวังน้อยต่อบทบาทของสื่อมวลชน คือการมอมเมาและการให้ตัวอย่างผิด ๆ สร้างความเสื่อมโทรมทางด้านจิตใจและศีลธรรม การเสนอเรื่องราวในด้านบันเทิง บทบาทที่ไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ก่อให้เกิดการลอกเลียนแบบทางด้านพฤติกรรมและความคิดในทางที่ไม่เหมาะสมจากสิ่งที่สื่อมวลชนได้นำเสนอ ดังแสดงรายละเอียด

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในการ เป็นสื่อกลางถ่ายทอดความรู้ รวมทั้งการส่งเสริมในเรื่องทักษะทัศนคติ และพฤติกรรมที่ถูกต้อง เหมาะสมให้แก่ประชาชนแต่ละด้านในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ

บทบาทของสื่อมวลชนในด้านต่าง ๆ	บทบาทที่คาดหวัง $\bar{X}$	บทบาทที่เป็นจริง $\bar{X}$	t
การแสวงหาและการเผยแพร่ข่าวสารเหตุ การณ์ปัจจุบัน	4.23 (มาก)	3.03 (ปานกลาง)	13.91 ***
การรายงานข่าวและแจ้งข่าวสารความรู้ ทั่วไป	4.18 (มาก)	2.96 (ปานกลาง)	14.16 ***

ตารางที่ 9 ต่อ

บทบาทของสื่อมวลชนในด้านต่าง ๆ	บทบาทที่คาดหวัง $\bar{X}$	บทบาทที่เป็นจริง $\bar{X}$	t
การถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการ ลักษณะ เนื้อหาเพื่อการศึกษา	4.10 (มาก)	2.75 (ปานกลาง)	15.05***
การถ่ายทอดความรู้ทางวิชาชีพ ลักษณะ เนื้อหาเพื่อการส่งเสริมอาชีพ	4.17 (มาก)	2.63 (ปานกลาง)	15.54***
การแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ เสนอ แนะ และวิพากษ์วิจารณ์กิจกรรมของนัก สังคมสงเคราะห์ เพื่อสร้างผลสะท้อนที่ เป็นประโยชน์ต่อสังคม	4.04 (มาก)	2.25 (น้อย)	16.36***
การกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความกระตือ รือร้นในการช่วยเหลือตนเอง	4.47 (มาก)	2.44 (น้อย)	17.58***
การรณรงค์โน้มน้าวใจประชาชนไปสู่แนว ทางการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องและเหมาะสม	4.41 (มาก)	2.55 (น้อย)	15.98***
การรายงานข่าวทั่วไปที่มีจุดมุ่งหมายใน การสร้างสรรค์ หรือสนับสนุนความคิดใน แนวทางการพัฒนาของประชาชน	4.27 (มาก)	2.50 (น้อย)	16.43***
การมอบ เมทาและให้ตัวอย่างที่ดี ๆ สร้างความ เลื่อมโทรมทางด้านจิตใจและศีลธรรม	2.05 (น้อย)	2.78 (ปานกลาง)	3.84***
ก่อให้เกิดการลอกเลียนแบบทางด้านพฤติกรรม และความคิดในทางที่ไม่เหมาะสม จากสิ่งที่สื่อ มวลชนได้นำเสนอ	2.98 (ปานกลาง)	3.11 (ปานกลาง)	0.82

ตารางที่ 9 (ต่อ)

บทบาทของสื่อมวลชนในด้านต่าง ๆ	บทบาทที่คาดหวัง $\bar{X}$	บทบาทที่เป็นจริง $\bar{X}$	t
การเสนอเรื่องราวในด้านบันเทิง	3.08 (ปานกลาง)	3.42 (ปานกลาง)	3.31**
การกระตุ้นความรับผิดชอบที่มีต่อสังคมของประชาชน	4.36 (มาก)	2.72 (ปานกลาง)	13.37***
การปลูกฝังการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ของประชาชน	4.29 (มาก)	2.81 (ปานกลาง)	12.58***
การเป็นสื่อกลางในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์ชุมชน	4.21 (มาก)	2.65 (ปานกลาง)	14.30***
การเป็นตัวแทนในการสร้างความเข้าใจระหว่างประชาชนกับหน่วยงานในด้านการให้ความช่วยเหลือ	4.22 (มาก)	2.71 (ปานกลาง)	12.39***
ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความคิดที่มีต่องานสังคมสงเคราะห์ไปในทางที่ถูกต้อง	4.22 (มาก)	2.35 (น้อย)	14.68***

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สมมติฐานที่ 3 บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในการเผยแพร่ภาพพจน์ของนักสังคมสงเคราะห์ ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพมีความแตกต่างกัน

ทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่าง โดยใช้ t-test เพื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์ พบว่าบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในการเผยแพร่ภาพพจน์ของนักสังคมสงเคราะห์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยนักสังคมสงเคราะห์เห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงต่ำกว่าบทบาทที่คาดหวัง ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในการเผยแพร่ภาพพจน์ของนักสังคมสงเคราะห์ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ

บทบาทของสื่อมวลชน	บทบาทที่คาดหวัง		บทบาทที่เป็นจริง		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การเผยแพร่ภาพพจน์ของนักสังคมสงเคราะห์	3.48	0.52	2.67	0.57	11.61***

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่านักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพจะมีความคาดหวังต่อบทบาทของสื่อมวลชนในการเผยแพร่ภาพพจน์ของนักสังคมสงเคราะห์ในระดับที่สูงกว่าบทบาทของสื่อมวลชนที่นักสังคมสงเคราะห์เห็นว่า เป็นอยู่จริง ผลการทดสอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นส่วนใหญ่ในด้านต่าง ๆ ที่ได้ทำการศึกษา พบว่า บทบาทของสื่อมวลชนที่นักสังคมสงเคราะห์คาดหวังไว้สูงสุด เป็นบทบาทที่นักสังคมสงเคราะห์เห็นด้วยในระดับคะแนนมาก คือลักษณะเนื้อหาการเสนอข่าวที่อยู่ในรูปแบบการยกย่องผู้ประกอบคุณงามความดีที่ทำประโยชน์ให้แก่สังคม ส่วนบทบาทของสื่อมวลชนที่นักสังคมสงเคราะห์เห็นว่า เป็นอยู่ในปัจจุบัน

และได้รับการประเมินระดับคะแนนไว้ต่ำสุดในระดับคะแนนน้อย คือจำนวนบทความ สารคดี และคำวิพากษ์วิจารณ์ต่อสัปดาห์ที่มีต้องงานสังคมสงเคราะห์ในด้านที่นักสังคมสงเคราะห์มีความคาดหวังน้อยต่อบทบาทของสื่อมวลชน คือ การเสนอเนื้อหาที่สร้างความเข้าใจของประชาชนว่า เป็นผู้รับความช่วยเหลือจากนักสังคมสงเคราะห์เพียงอย่างเดียว การให้ความสนใจแต่เพียง เปลือกนอกของงานสังคมสงเคราะห์ในลักษณะที่เป็นองค์การการกุศลต่าง ๆ ที่ช่วยเหลือด้วยเงินและสิ่งของ ลักษณะการเสนอข่าวสารที่อยู่ในรูปแบบภาพถ่ายตามหน้าหนังสือพิมพ์ที่แสดงถึงการให้ความช่วยเหลือด้วยเงินและสิ่งของ บทบาทที่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือการเสนอข่าวในคอลัมภ์ชุมชน ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในการเผยแพร่ภาพพจน์ของนักสังคมสงเคราะห์แต่ละด้าน ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ

บทบาทของสื่อมวลชนในด้านต่าง ๆ	บทบาทที่คาดหวัง $\bar{X}$	บทบาทที่เป็นจริง $\bar{X}$	t
การเสนอเนื้อหาที่สร้างความเข้าใจของประชาชนว่า เป็นผู้รับความช่วยเหลือจากนักสังคมสงเคราะห์เพียงอย่างเดียว	2.09 (น้อย)	2.79 (ปานกลาง)	4.42***
ให้ความสนใจแต่เพียง เปลือกนอกของงานสังคมสงเคราะห์ในลักษณะที่เป็นองค์การการกุศลต่าง ๆ ช่วยเหลือด้วยเงิน-สิ่งของ	1.99 (น้อย)	3.41 (ปานกลาง)	8.74 ***
การเสนอข่าวคราวความเคลื่อนไหวของนักสังคมสงเคราะห์ในรูปแบบการช่วยเหลือโดยการป้องกัน แก้ไข และพัฒนา	4.37 (มาก)	2.39 (น้อย)	15.94***
จำนวนบทความ สารคดี และคำวิจารณ์วิเคราะห์ต่อสัปดาห์ ที่มีต้องงานสังคมสงเคราะห์	3.83 (มาก)	2.09 (น้อย)	15.83***
ลักษณะเนื้อหาการเสนอข่าวที่อยู่ในรูปแบบข่าวสังคม เช่นการเสนอข่าวในคอลัมภ์ชุมชน	2.58 (ปานกลาง)	2.71 (ปานกลาง)	0.81

ตารางที่ 11 (ต่อ)

บทบาทของสื่อมวลชนในด้านต่าง ๆ	บทบาทที่คาดหวัง $\bar{X}$	บทบาทที่เป็นจริง $\bar{X}$	t
ลักษณะ เนื้อหาการ เสนอข่าวที่อยู่ในรูปแบบ แนะนำบุคคลในวงการสังคมสงเคราะห์ที่เป็น ตัวอย่างที่ดี	4.06 (มาก)	2.42 (น้อย)	17.24***
ลักษณะ เนื้อหาการ เสนอข่าวที่อยู่ในรูปแบบ ประกาศแจ้งความช่วยเหลือผู้มีปัญหาเดือดร้อน ของนักสังคมสงเคราะห์	3.77 (มาก)	2.48 (น้อย)	11.07***
ลักษณะ เนื้อหาการ เสนอข่าวที่อยู่ในรูปแบบ บริการประชาชนของนักสังคมสงเคราะห์	3.85 (มาก)	2.37 (น้อย)	12.43***
ลักษณะ เนื้อหาการ เสนอข่าวที่อยู่ในรูปแบบ คอลัมน์พิเศษต่าง ๆ เฉพาะกิจทางหนังสือพิมพ์ นิตยสาร เช่น การช่วยเหลือผู้ประสบภัย	3.83 (มาก)	2.72 (ปานกลาง)	10.95***
ลักษณะ เนื้อหาการ เสนอข่าวที่อยู่ในรูปแบบ รายการพิเศษต่าง ๆ เฉพาะกิจทางวิทยุ โทรทัศน์ เช่น การช่วยเหลือผู้ประสบภัย	3.88 (มาก)	2.73 (ปานกลาง)	10.15***
ลักษณะ เนื้อหาการ เสนอข่าวที่อยู่ในรูปแบบ ภาพถ่ายตามหน้าหนังสือพิมพ์ที่แสดงถึงการให้ ความช่วยเหลือด้วยเงิน - สิ่งของ	2.88 (ปานกลาง)	3.34 (ปานกลาง)	3.15**

ตารางที่ 11 (ต่อ)

บทบาทของสื่อมวลชนในด้านต่าง ๆ	บทบาทที่คาดหวัง $\bar{X}$	บทบาทที่เป็นจริง $\bar{X}$	t
ลักษณะ เนื้อหาการเสนอข่าวที่อยู่ในรูปแบบการยกย่องผู้ประกอบคุณงามความดีที่ทำประโยชน์ให้แก่สังคม เช่น การช่วยเหลือ ผู้ตกทุกข์ได้ยากให้เขาสามารถช่วยเหลือตนเองได้	4.38 (มาก)	2.58 (ปานกลาง)	15.10***

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ส่วนที่ 3 ทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์ที่มีต่อสื่อมวลชนแต่ละประเภทในด้านต่าง ๆ

จากการศึกษาทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์ที่มีต่อสื่อมวลชนแต่ละประเภท พบว่า

1. สื่อมวลชนที่มีการเสนอเนื้อหาสาระในการช่วยเหลือสังคมตรงตามลักษณะวัตถุประสงค์ของงานสังคมสงเคราะห์มากที่สุดคือ โทรทัศน์ (ร้อยละ 45.9) และสื่อมวลชนที่มีเสนอเนื้อหาสาระในการช่วยเหลือสังคมตรงตามลักษณะวัตถุประสงค์ของงานสังคมสงเคราะห์น้อยที่สุดคือ วิทยุ (ร้อยละ 39.1) ดังแสดงในตารางที่ 12

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของทัศนคติเกี่ยวกับการเสนอเนื้อหาสาระในการช่วยเหลือสังคมตรงตามลักษณะวัตถุประสงค์

ประเภทของสื่อมวลชน	มากที่สุด		น้อยที่สุด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โทรทัศน์	56	45.9	17	19.5
วิทยุ	19	15.6	34	39.1
หนังสือพิมพ์	44	36.1	19	21.8
นิตยสาร	3	2.5	17	19.5
รวม	112	100.0	87	100.0

2. สื่อมวลชนที่มีจำนวนของการเสนอข่าวเกี่ยวกับงานสังคมสงเคราะห์มากที่สุดคือหนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 59.1) และสื่อมวลชนที่มีจำนวนของการเสนอข่าวเกี่ยวกับงานสังคมสงเคราะห์น้อยที่สุดคือ วิทยุ (ร้อยละ 45.8) ดังแสดงในตารางที่ 13

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของการเสนอข่าวเกี่ยวกับงานสังคมสงเคราะห์

ประเภทของสื่อมวลชน	มากที่สุด		น้อยที่สุด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โทรทัศน์	28	24.3	37	38.5
วิทยุ	11	9.6	44	45.8
หนังสือพิมพ์	68	59.1	5	5.2
นิตยสาร	8	7.0	10	10.4
รวม	115	100.0	96	100.0

3. สื่อมวลชนที่ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในด้านการเสนอข่าวเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์มากที่สุด คือหนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 44.9) ดังแสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละของทัศนะเกี่ยวกับสื่อมวลชนที่ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในด้านการเสนอข่าว

ประเภทของสื่อมวลชน	จำนวน	ร้อยละ
โทรทัศน์	31	31.6
วิทยุ	16	16.3
หนังสือพิมพ์	44	44.9
นิตยสาร	7	7.1
รวม	98	100.0

4. สื่อมวลชนที่สามารถสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องต่องานสังคมสงเคราะห์แก่ประชาชนได้มากที่สุด คือ โทรทัศน์ (ร้อยละ 52.9) ดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของทัศนะเกี่ยวกับสื่อมวลชนที่สามารถสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง

ประเภทของสื่อมวลชน	จำนวน	ร้อยละ
โทรทัศน์	55	52.9
วิทยุ	12	11.5
หนังสือพิมพ์	32	30.8
นิตยสาร	5	4.8
รวม	104	100.0

5. ความช่วยเหลือของสื่อมวลชนในด้านการบริการทางสังคมสงเคราะห์ตามความคิดเห็นส่วนใหญ่จะเป็นไปในทางอ้อมมากที่สุด (ร้อยละ 48.5) ดังแสดงในตารางที่ 16

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละของทักษะเกี่ยวกับความช่วยเหลือของสื่อมวลชนในด้าน
การบริการทางสังคมสงเคราะห์

ความช่วยเหลือของสื่อมวลชนในด้าน การบริการทางสังคมสงเคราะห์	จำนวน	ร้อยละ
ทางตรง	34	26.2
ทางอ้อม	63	48.5
ทั้ง 2 ทาง	25	19.2
ไม่ระบุ	8	6.2
รวม	130	100

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย